

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי כ"ה סיון תשפ"ג | דף היומי בבלי: גיטין כט | דף הכולל: גיטין לד.
דף היומי בהלכה: מסימן קמ"ג סעיף ד' עד אמצע הסעיף 'ואם נמצא'.
מוסר: אהבת חסד - הקדמה עד 'וראה עוד'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער אהבת ה' פרק ז עד סוף הפרק (סוף השער)

דרשו מעמיד את היקף ידיעת התורה בקרב בני הישיבות באופן יוצא דופן

למעלה מ-700 בני עליה מיישיבות פוניבז' ואור ישראל' נבחנו על המסכתות שלמדו
בזמן חורף במסגרת תכנית 'תלמודו בידו' שע"י 'דרשו'

במעמדים המיוחדים שנערכו לגומרה של תורה השתתפו ראשי הישיבות שליט"א ועמם התלמידים המסיימים, כאשר כאורח מיוחד הגיע נשיא דרשו הגר"ד הופשטר שנישא דברים וחזיק את חשיבות התכנית כמסייעת לבניית אישיותו של בן תורה אמיתי. נשיא דרשו שב והרחיב על החשיבות העצומה של המבחנים ככלי לקניין תורה שמסייע לזכור את הנלמד ומאפשר לזכות בידיעת התורה.

ראשי הישיבות ששוחחו עם ראשי הנהלת דרשו הביעו סיפוק עצום מההשפעה המיוחדת שיש לתכנית על בני הישיבות שמשיגים גם את דרגת סיני בלימוד וגם את דרגת עוקר הרים. ראשי הישיבות חזרו ואמרו כי דרשו מעמידים את היקף ידיעת התורה בקרב בני הישיבות, והודות לתכנית זו זוכים רבים וטובים לקנות ידיעות מקיפות במסכת כולה ולהעשיר את היקף ידיעת התורה אשר משפיע באופן ישיר להשבחת הלימוד העיוני.

סיני ועוקר הרים: למעלה מ-700 בני חבורת דרשו בישיבות החשובות פוניבז' ואור ישראל השתתפו בשבוע האחרון במעמדי סיום מרגשים לכבוד סיום המסכתות אותם למדו בישיבה בזמן חורף האחרון. בני העליה מיישיבת פוניבז' סיימו מסכת יבמות, ובני העליה מיישיבת אור ישראל סיימו מסכת בבא בתרא.

תכנית 'תלמודו בידו' מעודדת את בני הישיבות לקנות את המסכת אותה הם לומדים בישיבה בקנין מלא ולהשלים את כל דפי המסכת הנלמדת, ולהיבחן על כולה במקביל ללימוד המעמיק במהלך הזמן. מרנא החזון איש זי"ע כבר הרחיב עד כמה חשוב לקנות ידיעות בכל הש"ס ובפרט במסכת אותה לומדים, בבחינת "שלא תהיה תורתו קרעים קרעים". התכנית מצריכה מאמץ רב מצד בני הישיבות שלצד הלימודים הקבועים ויתר ההתחייבויות לוקחים על עצמם לסיים את המסכתא כולה בין הסדרים ובאופן של קנין ידיעה הכולל מבחנים.

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

סיום מסכת יבמות בישיבות פוניבז' ו'אור ישראל' במסגרת תכנית 'זהלמודו בידו' שע"י 'דרשו'

זכיתי לשמוע מפי קודשו של ה"באר יעקב" הרבי מנדבורנא זצ"ל פעמים רבות, שאמר, שהקב"ה זיכה אותו במתנה

הגה"צ רבי אהרן טויסיג שליט"א על גמילות חסד אמיתית

ישראל מיוחדת ובמסירות לכל יהודי באשר הוא. לא היתה לו חסידות גדולה, אבל היו לו אלפי אוהבים.

פעם שוחחו אודותיו בעל ה"פני מנחם" וה"אמרי מנחם" מאלכסנדר. אמר ה"פני מנחם": "הרבנים הפולנים הצטיינו בדרך כלל במוח, ובענין הרגש הם ידועים פחות, אך ספריו של האדמו"ר מפיאסצנא - 'חובת התלמידים' ו'הכשרת האברכים' - מלאי רגש ואהבת ישראל".

אביו של ר' נתנאל רזינר, שזכה לשמשו סיפר, כי האדמו"ר ניהל עשרות ישיבות ברחבי פולין, הקים ארגונים שונים, ולשם כך נזקק לגייס כספים רבים.

היה יהודי עשיר, שבכל חודש נהג לבוא אל הרב ולתרום סכום עצום למען מוסדותיו.

באחד הימים נכנס בחור צעיר, שלא היתה לו שייכות לבעל "חובת התלמידים" כלל, ושאל האם יכול הוא להיכנס לרבי. הגברי נעתר לבקשתו, והכניסו לחדרו של הרבי.

לאחר כשעה הגיע היהודי העשיר לבית הרב. הגברי קיבלו בכבוד, והגביר סיפר כי הוא נוסע לעסקיו, ובא הנה לקבל את ברכת הרב להצלחתו, ובעוד כמחצית השעה יוצאת מהעירה הרכבת שהוא אמור לנסוע בה.

הגבאי פתח את דלת חדרו של הרבי, וביקש להכניס את העשיר, ובכך לגמול לו טובה על תרומותיו הנכבדות, אך הרבי השיב כי לא יכניסו. לאחר מחצית השעה ביקש העשיר מהגבאי שיבדוק אם כעת הרבי יוכל לקבלו, אך גם בפעם הזו ענה הרבי בשלילה.

העשיר נאלץ למסור לידי הגבאי קויטל עם בקשת עזרה לעסק, בתוספת פדיון גדול, ויצא לדרכו.

חלפו שעות תמימות, והבחור הצעיר יצא מחדר הרב כשפניו קורנות כשמש באמצע היום. הגבאי המסור נכנס אל הקודש, הקריא באזני הרבי את הקויטל, והרבי נתן את ברכתו.

הגבאי הנאמן פנה אל הרבי ושאל: "רבי, תורה היא, וללמוד אני צריך. הרי היהודי העשיר רגיל לתרום לרב סכומי עתק. האם לא היה טוב, אילו היה הרבי מבקש מהבחור לחכות להמשך השיחה דקה או שתיים?"

השיב ה"חובת התלמידים" במתק לשונו: "אהובי יקירי, אני מקים ישיבות ואירגונים כדי להציל יהודים מרדת שחר ולקרנם. הבחור הזה הגיע אלי והתחנן: 'רבה, מר לי בלב...' הוא התחיל

זכיתי לשמוע מפי קודשו של ה"באר יעקב" הרבי מנדבורנא זצ"ל פעמים רבות, שאמר, שהקב"ה זיכה אותו במתנה, שכאשר נכנס יהודי להשיח באזניו את אשר מעיק על לבבו, לאחר שהחל לספר מעט, הוא מבין את כל יתר דבריו, אך בכל זאת הוא ממשיך להקשיב שעות על גבי שעות.

והוא ביאר את סיבת האזנתו הממושכת לדברים שכבר הבין: הנה אני צריך זכויות שאוכל לענות לכל שואל תשובה אמיתית. ובוה שאני מקדיש מזמני היקר על אף שאני יודע לפרטי פרטים את בעיית היהודי, וגורם לכל אדם לצאת מחדרי בהרגשה טובה. בשמים רואים זאת - וניתנת לי סיעתא דשמיא לענות כהלכה, ומתקנים אותי בעצה טובה.

גדולי ישראל נותנים עיניהם ולבם למען הכלל. נכנסים אליהם אנשים שבורי לבב, מלאי צער ועגמת נפש, ויוצאים מהם כשחיוך מאיר את פניהם - יש מי שנושא את צערם, מרגיע, מנחם ומברך... צדיקי ישראל מסוגלים לשאת שמיעות צרות אלו ונשיאת עולם של ישראל, כיון שניתנו להם כוחות מיוחדים, כוחות הנהגה על טבעיים ממרומים.

אך גם מאיתנו נדרש לנהוג החסד לאחים נזקקים. בכל חוג וקהילה ישנם שבורי לב, נצרכים ונזקקים רבים. פעמים רבות פגשתי בכאלו שזעקו במר ליבם: "איני מבקש עזרה כספית, יחס מיוחד או השקעה מרובה, אלא הקשבה, אנא תנו לי מספר דקות של האזנה, של שמיעה אמיתית ושל פניות מכל הלב".

"גדול המלבין שיניים לחברו מהמשקהו חלב". האזנה במאור פנים ובחיוך והקשבה אמיתית - הן אלו שמעניקות הרגשה טובה. יהודי שמנתק את הטלפון כאשר בא לפניו מר נפש לשפוך את אשר על ליבו, שאינו אומר לבני ביתו להגיד שהוא איננו נמצא... הוא פנוי כל כולו לשמוע את הנזקק - הוא זוכה לגמול חסד אמיתי.

הגאון רבי שלמה זלמן אויערבך זצ"ל, באר את הבקשה שמבקשים אנו בברכת "אהבה רבה": "לשמוע, ללמוד וללמד", שכדי לדעת איך להקשיב לזולת "לשמוע" אותו, מה עלינו לעשות? "ללמוד וללמד" - יש להרבות בלימוד. אין זו אומנות פשוטה לשמוע את זולתנו באמת.

הנער חשוב לי יותר מהכסף!

האדמו"ר מפיאסצנא בעל "חובת התלמידים" הצטיין באהבת

יתכן שאצטרך להפסיק באמצע".
 כאשר הנעזר רואה את הרגישות ואת ההתחשבות, הוא חש תחושה נפלאה.
 "לשמוע - ללמוד וללמד" - כדי לדעת איך לשמוע צריך הרבה ללמוד וללמד, ובשמיעה נכונה צריך הרבה לחולל מהפכה. על הרב"ה נאמר בתפילה כי הוא "שומע תפילת כל פה" - הוא מאזין ומקשיב לכל תפילותינו על אף שהוא יודע את כל בקשותינו טרם פצינו פינו. כך עלינו להתייחס לזולתנו - לשמוע אותו ולהקשיב בסבלנות עד תום דבריו.
 בקוברין תפילת 'נשמת' בשבת היתה נמשכת לעיתים שעה ארוכה. ואמר הרבי מקוברין זצ"ל: כשיהודי נענה במאור פנים לחברו המבקש לשוחח עמו, הקשבתו נחשבת במים יותר מאמירת 'נשמת' אלף פעמים!
 אם נחשב במשך כמה שנים מגיעים אנו לאלף אמירת 'נשמת' בשבתות, נראה כי חולפות כמעט עשרים שנה!
 בהקשבה אחת יכולים אנו להרויח אלף פעמים אמירת נשמת! (מתוך: כבודם של ישראל)

להשיח בפני את אשר על ליבו השבור. כשפתחת את הדלת לפני שעה, חשתי שהוא מתחיל לשמוע אותי ולהבין את דברי. אלו הייתי מבקשו לצאת, לא היה קיום לכל שיחתי, כי כבר היה נגרם הסח הדעת".
 והרבי הסביר את עיקרי משנת החדש, שהיו כה טבועים בו: "נכון, אני צריך כסף רב בשביל להציל ילדים, לשם כך גבירים ונדיבי עם מעניקים לי תרומות, באל כעת בא לפני הילד שאני רוצה להציל, שהוא המטרה בכל עסקי, הוא חשוב לי הרבה יותר מאשר הכסף, ולכן לא יכולתי לפנות לקבל את העשיר בעודי עסוק בעיקר..."

שומע תפילת כל פה

כאשר חבר, מחנך או כל יהודי מאזין לזולתו במאת האחוזים, מתנתק מכל הפרעה כמו שיחת טלפון, ומעניק לו הרגשה טובה - הוא יוצר אוירה נפלאה העשויה להניב תוצאות מופלאות וברוכות!
 אין הכוונה, שאם יש שיחת טלפון דחופה ביותר יתעלמו ממנה. מותר להרים, אך כדאי להקדים ולומר: "אני מחכה לטלפון דחוף,

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
 שלחו מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

נשאל מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל מדוע הוא מקפיד לכתוב בס"ת דווקא את האות ע'

5 דברים שאולי לא ידעתם על כתיבת ספר תורה

את האות יו"ד, כי בזה יש סברא שכשיש רק את המסגרת אין צורת יו"ד עליה, אלא צורת מ"ם סתומה, ועתה כשכותב המילוי זהו הכתיבה של האות יו"ד. וכן היה מנהג מרן הגר"ח קנייבסקי זצוק"ל.

מדוע נהג מרן הגראי"ל שטיינמן זצוק"ל לכתוב דווקא אות שכבר נשלמה צורתה?

אמנם מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל היה אומר, שמכיון שהוא רגיל לכתוב ביד ימין, ואת שאר מלאכתו עושה בשמאל, ולכן חושש באיזו יד עליו לכתוב סתם [וכמבואר במשנ"ב סי' ל"ב סק"ח שלכתחילה לא לקבל סופר כזה, ובדיעבד אין לאסור] ולכן בדווקא כותב אות שנשלמה כבר. ומטעם זה סיפר רבנו שהורה לו הגרש"ז ריגר זצ"ל להניח תפילין בב' ידיו, דאחר התפילה מחליף לידו השנית מספק (אהל יוסף עמ' י"ז - י"ח).

איזו אות נהג מרן הגר"ח קנייבסקי זצוק"ל לכתוב בס"ת?
 המנהג הוא שבסיום כתיבת ס"ת מכבדים הרבה אנשים לכתוב אות בס"ת, אולם היות ואין כל האנשים יודעים צורת האותיות ע"פ ההלכה, יש בזה ב' דרכים: יש נוהגים שהסופר עושה קודם אותיות חלולות, ואח"כ אלו שנתכבדו בכתיבת האות צריכים רק להשלים, או שהסופר עושה אותיות שבורות, והיינו שמשאיר הפסק באמצע האות, והמכובדים עושים את החיבור בין שני חלקי האות.

והנה נהגו הגדולים שמכבדים אותם בכתיבת אות, לכתוב אות שלא נשלמה כל צורתה ע"י מסגרת, כי אז יש סברא שכבר נגמרה המצוה, ומכיון שהם רוצים להשתתף בכתיבת הס"ת עדיף להם לכתוב אות שעדיין לא נשלמה. ועוד יש נוהגים, שאם הסופר כבר עשה את המסגרת בשלימות, אז הם בוחרים למלאות

שיש לי בעיה בעין וזה סגולה לכך (אפיקי איל עמ' קנג. ואמנם לפעמים כותב אות אחרת, והכל לפי הענין).

כיצד יש להחזיק את ספר התורה - כשהצד הפנימי כלפי חוץ, או ההיפך?

כתב רבינו הגרא"ל זצ"ל ב'אילת השחר' עמ"ס זבחים (דף כ"ד ע"ב) על דברי רש"י לגבי הולכת הבהמה ע"ש, שמשמע מכאן דדרך כבוד הוא שיהא צד הנאה יותר כלפי העם, ואולי יש ללמוד כאן לענין ס"ת, דיאחזנו באופן שהצד מכובד יותר יהיה לצד העם, וכן נוהגין העולם. אבל אומרים בשם החזו"א, שיאחזנו בצד הפנימי אליו, ע"כ (וכ"ה בדינים והנהגות פ"ה ס"ו בהוראת מרן החזו"ן איש ז"ל).

מה עדיף, לכתוב ס"ת בעצמו, או ללמוד ולשלוח שליח לכתביה?

נשאל רבנו הגרא"ל שטיינמן זצ"ל באחד שלומד ארבע שעות ביום, ורוצה כעת לקיים מצות כתיבת ס"ת, ובידו לכתוב לעצמו ס"ת על חשבון שעות הלימוד, וילמד ב' שעות ויכתוב ב' שעות, או יכול לשלוח שליח - האם עדיף שיכתוב בעצמו, שהמצוה בו יותר מבשלוחו, או עדיף שישלח שליח? והשיב רבנו שעדיף שילמד וישלח שליח לכתביבת הס"ת (לקט שאלות מצויות ח"ד).

סגולה לרפואה - לכתוב בס"ת אות שמתחילה בשם האיבר החולה
נשאל מרן הגרא"ל שטיינמן זצ"ל מדוע הוא מקפיד לכתוב בס"ת את האות ע' בדווקא, הרי אינה קשורה לשמו? וענה: משום

"המסר שעליו אני מדבר בהרצאות, זה להפסיק לתכנן דברים. אל תתכננו אני אעשה כך ואם אעשה כך.. בורא עולם הוא זה שקובע ולא אף אחד אחר"

הרה"ג רבי חיים זאיד שליט"א על האמונה הפשוטה בבורא עולם

איזה סיפור ייחודי תופס לכם את הראש תמיד?

"את השאלה שאתה שואל" מפתיע הרב זאיד, "אנחנו נשאל יחדיו גם בספר שאנחנו בסייעתא דשמיא מתכוונים להוציא, אחד הלבטים הגדולים זה איך נקרא לספר, וההתלבטות השניה היא איזה סיפור ראשון נכניס לספר.

"אם נתמקד בשאלה ששאלת אכן יש סיפור אהוב עליי ביותר שהוא כל כולו של אמונה. זה קרה שבאחד הפעמים נסעתי יחד ברכב עם חסיד ברסלב והוא פנה אליי 'הרב זאיד יש לך הרבה סיפורים אני רוצה גם נס', כמובן אמרתי לו 'אני לא עושה ניסים, הכל זה כח האמונה ואם תאמין יהיה לך', והוא מצידו ממשיך 'אבל אני חייב מאתיים שקל' אמרתי לו תאמין. וכאן ערכתי לו תרגיל", ממשיך הרב זאיד, "הוצאתי מהארנק שלי מאה שקל שמשהו הביא לי לחלק לאדם שצריך והצבתי בפניו שאלה או שאתה לוקח אותם או שאתה מאמין שבורא עולם ישלח לך מאתיים הוא החליט שהוא רוצה מבורא עולם מאתיים שקל. אמרתי לו 'עכשיו אתה נחשב מאמין בבורא עולם, והמשכנו בנסיעה".

"הגענו לתחנת דלק", מספר הרב זאיד, "ומילאו לו דלק במאתיים שקל ואני אומר לו מה זה המאתיים שקל האלו, והוא מצידו אומר לי 'וואו אני רציתי למלאות בעשרים שקל איך יתכן', הוא רץ למתדלק והוא מצידו אמר לו שזה טעות שלהם ולא צריך לשלם על כך. כעת הוא קיבל מאה שמונים שקל. הוא אומר לי 'הרב זאיד, האמנתי אבל קיבלתי מאה שמונים ולא מאתיים. אמרתי לו תמשיך להאמין ועוד תקבל מאתיים שקל. אנחנו מגיעים לטבריה והוא ליווה אותו כמה רגעים ולפתע הוא

בכל יום הוא עומד מול קהל של מאות אנשים, בכל רגע נתון הוא נמצא בתוך סיפור אחר ובכל הזדמנות שרק אפשר הציבור מחכה למוצא פיהו. כיום הרב זאיד נחשב כמגיד מישרים הנמצא בקדמת הבמה בציבור החרדי. הרב חיים זאיד שמשמש כרבה של פרדס כץ מקבל אהבה רבה מהציבור, ערב ערב לפעמים אף יותר מכך הוא ניצב מול במות ומחזק את הרבים.

אך דרכו של הרב זאיד בשיחותיו מתמקדת בעיקר על האמונה בבורא עולם ובהשגחתו וכל השיחה תתלבש על הנושא הזה. שוחחנו עם הרב

איך הכל התחיל?

"בישיבה בה למדתי 'עטרת ישראל'", פותח הרב חיים זאיד את דבריו, "היה את ראש הישיבה הגאון רב ברוך מרדכי אזרחי שליט"א, וכיוון שהכיר את אבי שהיה מזכה הרבים ומרצה בחסד עליון, תמיד אמר לי בישיבה שאתה צריך תמיד לשאוף להיות כמוהו. תמיד היה דוחף אותי לדבר באירועים של הישיבה וגם שרציתי לסרב זה היה נשאר בגדר רצון, אבל למעשה כן הייתי מדבר".

"במילים אחרות אני אומר שיש לתשובה ב' נקודות, ראשית שאבי היה מגיד מישרים וזה תמיד השאיפה שהייתה לי להיות כמו אבא. ונקודה שניה, זה שאבי מגיל קטן היה מרגיל אותי לשמוע שיעורים של מגידים כגון הגה"צ רבי שלום שבדרון זצ"ל, ועוד כמה רבנים וגדולי ישראל ומאז נכנס בי לשמוע מגידים ולהתחבר לכל הענין הזה והשאר הכל סייעתא דשמיא".

שאני מגיע אליהם אני מבקש מהם ברכה שאני אמשך לזכות את הרבים ושיתגלגלו סיפורים על ידי וברוך ה' כל אחד בלשונו הטהור בירך אותי שהקב"ה יזכה אותי להמשיך ולראות סיפורי אמונה כדי לזכות את הרבים. ובוודאי שגם ברכתם זה חלק גדול מהצדיק גוזר והקב"ה מקיים".

"המסר שעליו אני מדבר בהרצאות", משתף אותנו הרב זאיד, "זה להפסיק לתכנן דברים. אל תתכננו אני אעשה כך ואם אעשה כך ואם אעשה כך יהיה כך ואם לא יהיה כך. בורא עולם הוא זה שקובע על העולם ולא אף אחד אחר. ואני אומר לאנשים, תפסיקו לתכנן דברים 'השלך על ה'" ועוד תראו עד כמה הסייעתא דשמיא תהיה בהרבה יותר.

(מתוך 'עלון' אור השבת' פסח תשפא)

מסתובב ומרים משהו הבטתי שוב והבחנתי בשטר של עשרים שקל. במילים אחרות ברגע שהוא ויותר על מאה שקל ביד של אמונה ועבר למחשבה ושה' יתברך רואה שאתה מאמין באמת יש סייעתא דשמיא גדולה".

"וזה הכלל לכל הסיפורים שלי", ממשיך הרב זאיד, "תאמין באמת בה' יתברך ותקבל הכל עד הידיים".

הסיפורים כמו שראינו יוצאים מן הכלל, אך דבר אחד תמיד עובר בראש איך זה קורה דווקא למרצים כמוכם. במילים אחרות, מה אומרים לאנשים שמפקקים באימות הסיפורים?

"גדולי ישראל ובכללם מורי ורבי הרב דוד אבוחצירא ומרן הגר"ח קנייבסקי (שליט"א) זצוק"ל", אומר הרב זאיד, "תמיד

השאלה אם ללכת לעוד חנות עם החתן עד שתמצא החליפה שתשביע את רצונו או להתפשר על חליפה מותאמת פחות

הרב ד"ר עוז מרטין על התקופות שבהן, כאילו באורח פלא, נשאבים הכסף והזמן

הללו. מצד שני, חבל לאפשר להם לחמוס אותה מאתנו. בהנחה שאין לנו ציפיות לאוצר שיתגלה מתחת לבלטה, לגמדים יעילים ומסתוריים או לשינוי בקצב הזמן - עלינו להשלים עם העובדה שבתקופה זו המשאבים שלנו מתרוקנים בקצב מהיר, ולברר כיצד נוכל, בכל זאת, לשמור על שמחת החיים. טכניקה יעילה היא לחדול מלראות את המשאבים המתכלים כ'הוצאות', ולהתחיל לספור אותם כ'השקעות'.

כשאנחנו מוציאים - זמן, כסף או כוח - אנחנו מאבדים אותו. כשאנחנו משקיעים - זמן, כסף או כוח - אנחנו עומדים להרוויח ממנו.

השקעה היא ויתור על משאב, בתמורה למשהו ששווה לנו יותר ממנו. החכמה היא למצוא מהו הדבר החשוב יותר, שבעבורו 'בזבזנו' את המשאב.

כשאנחנו הולכים ברחוב מהביל וקונים בקבוק מים קרים - אפשר לראות את זה כבזבז. שבעה שקלים לבקבוק קטן הם מחיר מופרז.

אבל אפשר להתבונן בזה אחרת: לא קנינו רק מים - אלא הקלה על תחושת הצמא ואנרגיות להמשך הדרך. אלו כבר תועלות שמצדיקות, לפעמים, השקעה של שבעה שקלים.

השאלה אם להתקין בארונות המטבח מנגנון טריקה שקטה או צירים רגילים, אם ללכת לעוד חנות עם החתן עד שתמצא החליפה שתשביע את רצונו או להתפשר על חליפה מותאמת פחות, אם

משולש ברמודה הוא אחת התעלומות היותר מסעירות-דמיון. אינספור מחקרים, קונספירציות, כתבות ומותחנים רוחשים סביב האזור המשולש הזה באוקיינוס האטלנטי, שלפי העדויות, שואב אליו מטוסים וכלי שיט לאבדון.

האנושות אוהבת תעלומות כאלה, אבל רק מרחוק. את משולשי-הברמודה של החיים שלנו, אנחנו מחבבים הרבה פחות.

ולכולנו יש כאלה: תקופות שבהן, כאילו באורח פלא, נשאבים הכוח והכסף, הזמן וסדר היום, וטובעים במצולות.

אלו יכולים להיות תקופת שיפוצים, הכנות לשמחה, ערבי חגים, החופשה הגדולה, תחילת שנת הלימודים, זמן פתיחת עסק, תקופה מאותגרת בריאותית - כל אחד והמשולש שלו.

בתקופות כאלה, בהן נראה שכל מטבע, הרגל או תכנון שיעברו בסביבתן ייעלמו בדרך מסתורית, ההרגשה שלנו נעשית מעורערת.

אנחנו מרגישים חוסר אונים ("הכסף נוזל בין האצבעות"), "אין יום ואין לילה";

כעס ("כולם דורשים וצריכים, לא מתחשבים במאמצי ובמוגבלות של כוחותי");

לחץ ("חייבים להשיג עוד, זה לא מספיק");

ייאוש ("אין לי דרך לעשות את זה");

מתח ("מה יהיה?").

קשה לשמור על שמחת החיים בחברת הרגשות הלא מלבבים

לקחת הלוואה או לדחות את הרכישה, אם לשכור את שירותיו של מנהל חשבונות או לעשות בעצמכם את העבודה הבירוקרטית, אם להחליף את דפנות הסוכה או להמשיך להשתמש בדפנות הישנות - היא לא רק השאלה כמה זמן, כסף או כוח זה ייקח מכם. השאלה היא מה תקבלו בתמורה. והתמורה היא לאו דווקא המוצר הפיזי שקיבלתם. התמורה היא לפעמים תחושת ביתיות, נוחות, מניעת תחושת כישלון, שמחה של בן הזוג, הידור מצווה. האם כל אלה שווים לכם יותר מאשר המשאבים שהוצאתם עליהם?

כשתראו את הדברים מנקודת המבט הזו, לא תרגישו עוד שאתם על ספו של משולש ברמודה הרסני. המשאבים לא שקעו במצולות ים, אלא נטמנו באדמה פורייה. וכשתרגישו זאת, התחושות המערערות יקטנו ויפנו יותר מקום לשמחת חיים. מובן שאין כאן קריאה להשקיע בלי סוף. גם השקעות צריך לנהל בתבונה, מתוך תשומת לב למפלט המשאבים הקיימים. אבל כשהחלטתם להשקיע, עשו זאת מתוך הרגשת ביטחון ושמחה. אפשרו לעצמכם להרגיש שלא איבדתם כלום - אלא השקעתם

על מנת להרוויח.

מילון מונחים:

השקעה - דרך נבונה להשתמש במה שכבר יש לנו כעת (כסף, זמן, ידע, קשרים ועוד), כך שנוכל לפעול עם יותר ויותר (כסף, זמן, ידע, קשרים) בעתיד. הוצאה - פעולה בה אנחנו משתמשים במה שיש לנו, בלי להוסיף לעצמנו יכולת בעתיד.

משהו לקחת לדרך:

כאשר אתם משקיעים מאמץ בעשייה, נסו לבדוק כיצד תוכלו לכוון אותה כך שהיא תביא לכם תועלת נוספת בעתיד, בעולם הזה או בעולם הבא. אל תבזבזו אנרגיות על דבר שלא יישא פירות.

משפט:

מתחת לכל הפסד מסתתר רווח. חפשו אותו.

(פרק מתוך הספר 'רגעים של כוח'. ד"ר עוז מרטין פסיכותרפיסט בעל שם ספריו יצאו במהדורות רבות. לרכישת הספר ולקבלתו במשלוח לבית ניתן להתקשר: 058-7676321)

לפתוח את היום בטוב...

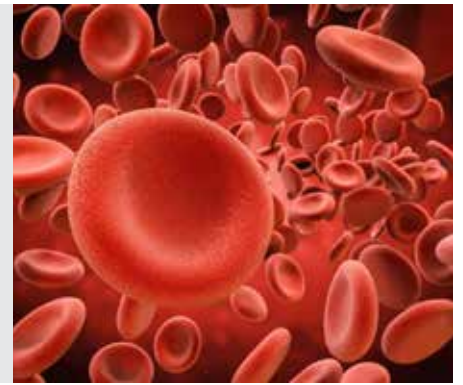
הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו' הפותח בכל יום לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

הוא המוליך את החמצן בגופנו, הוא המסלק כל פסולת ונלחם בכל חיידק וזיהום. זהו 'הדם'

על יצירתו המושלמת של הקדוש ברוך הוא, שמשאיר את נפשנו וחיותנו בקרבנו!

מאת: הרב אלעזר גולדברג

תמיד ידעתי שאסור לנו כיהודים לאכול דם וכמו שהתורה מבארת בטעם האיסור (דברים יב, כג): "כי הדם הוא הנפש". אולם לא אחת הרהרתי במשמעות הפשוטה של טעם זה. האם אכן הדם הוא עצם הנפש? מה כוונת התורה במילים אלה? החלטתי לחקור את פירושם של דברים ובדרך אגב התוודעתי - מלבד לתשובה הברורה שקיבלתי - למגוון פלאים מיוחדים הטמונים באותו נוזל שזורם בגופנו בכל רגע נתון.

נפלאותיו של בורא העולם עמנו, שוב מתגלים פה קרוב, מבלי שנצטרך להרחיק נדוד לצמחים נדיים ומיוחדים, או בעלי חיים עם תכונות מדהימות. האוצר - כמו בסיפור הנודע - נמצא מתחת לגשר. או במקרה שלנו: מתחת לעורנו...

אז מה תפקידו של הדם? פעילות הדם בגוף מורכבת ורב-גונית וכוללת תהליכים רבים הפועלים יחד לשמירה על בריאותנו ורווחתנו. למעשה, יש לו יותר מתפקיד אחד ונתחיל מהחשוב שבהם:

הזרמת חמצן. מתפקידו העיקריים של הדם הוא להעביר חמצן וחומרי מזון לרקמות הגוף. פעולה זאת מתבצעת על ידי תאי דם אדומים, המכילים **המוגלובין** - חלבון הנקשר לחמצן ונושא אותו בכל רחבי הגוף. הדם עושה את דרכו דרך הריאות, שם החמצן נספג לזרם הדם ומועבר לשאר הגוף.

שטיפת הרקמות. הדם גם אחראי לשטיפת רקמות הגוף ולנקיון מחומרים שאינם דרושים לו ואף מזיקים לו. כזה למשל הוא **הפחמן הדו חמצני**, המיוצר כתוצר לוואי של הנשימה התאית. כשהדם זורם בגוף, הוא קולט פחמן דו חמצני ומעביר אותו בחזרה לריאות, שם הוא מתנדף מהגוף באמצעות נשיפה החוצה. **מלחמה בזיהומים.** תפקיד חשוב וחיוני נוסף של הדם, הוא לעזור להילחם בזיהומים ומחלות. **תאי דם לבנים** אחראים למשימה זו, ופועלים לזהות ולהשמיד חומרים זרים, כמו חיידקים ווירוסים, שעלולים לגרום נזק לגוף. כאשר מתרחש זיהום, תאי דם

לבנים מופעלים ומתחילים להתרבות, תוקפים את ה"פתוגנים" (מין חיידקים) הפולשים ומסייעים במניעת התפשטות המחלה. **ויסות קור וחום.** לא רבים יודעים, אבל הדם גם קשור לויסות רמות החום והקור השולטות בגוף. איך זה קורה בפועל? כאשר הגוף מתחמם מדי, כלי הדם בעור מתרחבים ומאפשרים לחום לצאת מהגוף. לעומת זאת, כאשר הגוף מתקרר מדי, כלי הדם מתכווצים, מפחיתים את זרימת הדם לעור ועוזרים בשימור החום. מפליא!

קרישיות. עוד נקודה מפעימה היא היכולת של הדם להיקשר בשעת פציעה. כי אם ניקח למשל מכשיר ובו צינור מים שנוצר בו חור באופן כזה או אחר. עם הזמן המים יטפטפו החוצה עד שייגמרו כליל. והמכונה, מן הסתם, תתקלקל. או לדוגמה מכונית שמכל הדלק שלה מנוקב - בתוך כמה שעות תכלה כמות הדלק והמכונית לא תוכל לנסוע.

לעומת זאת, כאשר אדם נפצע חלילה ודם זולג מן הפצע הפעור, מתרחש דבר מדהים - תוך זמן קצר הדימום מפסיק מאליו והחור נסתם באופן פלאי. תהליך זה כרוך בשימוש **בטסיות דם**, שהם תאים קטנים בדם המסייעים ביצירת קרישה. כאשר מתרחשת פציעה, טסיות הדם ממהרות למקום הפציעה ומתחילות ליצור קריש, שעוזר לעצור את הדימום ולקדם ריפוי. איך הן יודעות לבוא בזמן הנכון ולמקום הנכון? ומי תכנן אותן בצורה המדהימה הזאת? אין תשובה אחרת מלבד בורא עולם. הוא ורק הוא הכין בחכמתו תרופה למכה, פשוטו כמשמעו.

ראינו אם כן כמה תועלות עצומות וקריטיות של הדם בחיינו. ואם פתחתי בשאלה האם הדם הוא אכן הנפש - כעת התשובה ברורה למעלה מכל ספק. אכן, הדם הוא המוליך את החמצן בגופנו, הוא השומר על בריאותנו התקינה, הוא המסלק כל פסולת ונלחם בכל חיידק וזיהום. הדם, ביצירתו המושלמת של הקדוש ברוך הוא, משאיר את נפשנו וחיותנו בקרבנו!

(כאיל תערוג)

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?

שלחו מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

גיטין דף כמ

מדוע ויתר החפץ חיים על הפקדון שנתן לרב העיר?

שיהא פקדוני

הרב צועק בקול לעבר עגלתו של החפץ חיים, שיעצרו את העגלה וימתינו לו.

כשהבעל עגלה ראה שרב העיר צועק לעברו וקורא אליו שימתין לו, הוא מיד עצר את הסוסים והעגלה, ורץ לקראת רב העיר ושאלו, אם הרב רוצה להצטרף אליהם בנסיעתם?...

'לא' השיב הרב, הנוסע שלך השאיר אצלי פקדון של כסף בעש"ק, האם הינך זוכר פנה הרב ל'משולח'?

- בודאי אני זוכר! - ענהו החפץ חיים.

- א"כ למה לא הזכרת לי בעת שנפרדת ממני שאני חייב להחזיר לך פקדון? שאלו הרב.

- ענהו החפץ חיים: מכיון שכשמסרתי לך את הפקדון היה עש"ק, ועדים לא היו שם כשמסרתי לך את הפקדון [וע"פ דין אסור להלוות או להפקיד כסף אצל מישהו ללא עדים, ואחד שעובר על כך הוא עובר על הלאו של "לפני עור לא תתן מכשול"], ומשום כך חשבתי להקנות לך את הכסף בתורת מתנה...

כששמע הרב תשובה זו הוא השתומם, ומיד הבין שיש לו כאן עסק עם יהודי לא פשוט, ואמר לו הרב על אתר: אם כך, אני מחזיר לכם את הכסף במתנה...

אמר לו החפץ חיים, אני איני לוקח מתנות! שונא מתנות יחיה...

כאן מצא לו הרב עצה: הוא זרק את הכסף והפקירו, והחפץ חיים זכה בזה מן ההפקר...

(מאיר עיני ישראל)

פעם אחת יצא לחפץ חיים לשבות בשב"ק בעיר שלא הכיר אותה. גם אנשי העיר לא הכירוהו וחשבו שהוא אחד מאותם משולחים שמוכרים את ספרי החפץ חיים ולא ידעו שהוא הוא החפץ חיים בעצמו.

ערב שב"ק הכניס את הכסף שהיה לו בכיסו אצל רב העיר, והפקיד אותם אצלו. כצאת השבת הגיע ה"משולח" שמוכר את ספרי "חפץ חיים" אל רב העיר כדי להפרד ממנו, ויצא מן הבית. חשב הרב לעצמו - כנראה שהיהודי הזה שכח שהפקיד אצלי כסף בעש"ק, איזה רחמנות! נראה שהוא שלומיאל ועני, ויש לו בטח אשה עם ילדים שצריך לפרנסם, ואם בכל מקום הוא שוכח את כספו שמרויח ממכירת הספרים, מה נשאר לו למחיתו?...

ואם כך הוא הדבר - חושב הרב בלבו - אתן לו ללכת לאכסנייתו ואראה האם הוא יזכר שהפקיד אצלי כסף... הרב מביט אחרי ה"משולח" ורואה הוא שמתיישב על עגלתו בזריזות [החפץ חיים היה עושה כל דבר בזריזות, והיה מדגיש את זה כל פעם באומרו: "כהנים זריזים הם"...], ובעל העגלה מסיע את עגלתו במהירות. כשראה זאת הרב חשב לעצמו, שעכשיו כבר מוכרח אני לרדוף אחריו ולהזכירו שהשאיר בידי פקדון, ומיד יצא מביתו והתחיל לרדוף אחרי העגלה של החפץ חיים, והרב חושב לעצמו, אולי כשה"משולח" ימשיך עוד קצת בדרכו, הוא יזכר שהשאיר אצלי פקדון, הרי רחמנות הוא עליו ועל בני ביתו, מי יודע אצל כמה אנשים הוא כבר שכח את כספו... כשראה הרב שהוא ממשיך בנסיעתו ולא נעצר ולא נזכר שהשאיר אצלו כסף, התחיל

האזינו לתוכנית 'הפוח בכל יום' בקו השיעורים של דרשו

כל הכתבות והתוכן משודרים להאזנה מדי יום מפי הרב אברהם פוקס

077-2222-666 שלוחה 31

התגלתה טעות בספר התורה - מה ההבדל אם הדבר אירע בתמוז או בטבת?

ולקרו. ואם הטעות התגלתה בשבת שקוראים פרשת 'זכור', או פרשת 'פרה', בספר שבו קראו פרשה זו - צריך לשוב ולקוראה. ויש אומרים שאם התגלתה במשך השנה - מחודש אדר ועד אלול - טעות בספר שבו קראו את פרשת זכור, צריך להתכוון לצאת ידי חובת פרשת זכור בעת קריאתה בסוף פרשת 'כי תצא'; ויש חולקים. [שו"ע קמג, א, ומשנ"ב יג-יד; בו"מ דרשו, 8-9]

אם התגלתה בין העליות טעות הפוסלת את ספר התורה - יש להמשיך את הקריאה בספר אחר; ואין צורך לשוב ולקרו מתחילה. וכן אם הטעות התגלתה לאחר קריאת התורה - אין צורך לשוב ולקרו. ואם כבר נודע שהספר פסול וקראו בו - יש אומרים שאף באופן זה אין צורך לשוב ולקרו; ויש אומרים שזהו רק אם סברו שכבר תיקנוהו, אך אם שכחו שהוא פסול - וצריכים לשוב

השיטות השונות בנוגע להמשך הקריאה במקרה שהתגלתה טעות בספר התורה

זו, או שנמצאים במקום בו אסור להפסיק (ראה שולחן ערוך סימן קלח, סעיף א) - יש להמשיך את הקריאה עד להשלמת שלושה פסוקים, או עד למקום מותר להפסיק, ואם המילים חסרות בספר התורה, יקראן בעל פה; ויברך העולה; ולאחר מכן ימשיכו את העליות הבאות בספר אחר.

אם התגלתה באמצע הקריאה טעות הפוסלת את ספר התורה - יש אומרים שצריך להפסיק את הקריאה בספר זה, ולהמשיך בספר אחר מתחילת הפסוק שבו הפסיקו בספר הראשון, ללא ברכה אחרונה על הספר הראשון, וללא ברכה ראשונה לפני הקריאה בספר השני. ויש אומרים שהעולה יברך אחרונה על הקריאה בספר הפסול; ואם טרם קראו שלושה פסוקים בעלייה

[שו"ע קמג, א, ומשנ"ב יג וטו; בו"מ דרשו, 12-13]

השיטה הממוצעת בענין הנ"ל וההנהגה למעשה

בספר אחר; אך אם טרם קראו שלושה פסוקים, או שנמצאים במקום בו אסור להפסיק - ימשיכו מיד את הקריאה בספר השני, ללא ברכה בין שני הספרים. וההנהגה למעשה בענין זה משתנה ממקום למקום ומקהילה לקהילה, אך במקום שאין מנהג ברור בדבר - יש לנהוג כדעה זו, הממוצעת.

כאמור, הפוסקים נחלקו בנוגע למקרה שהתגלתה טעות באמצע הקריאה - אם יש להמשיך את הקריאה מיד בספר אחר, או לסיים את הקריאה בספר הפסול, לברך, ולהמשיך בספר האחר. ולדעת פוסקים רבים יש למצַע בין שתי שיטות אלו, דהיינו שאם כבר קראו שלושה פסוקים בעלייה שבה התגלתה הטעות - יפסיקו את הקריאה בספר זה, ויברך העולה, וימשיכו את העליות

[שו"ע קמג, א, משנ"ב יג, וביה"ל ד"ה אם]

* אם אין בבית הכנסת אדם שיודע לקרוא בתורה בדקדוק ובנגינת הטעמים כראוי - יקרא אחד מתוך החומש, ואחר יאזין לקריאתו ויקרא על פיה בקול רם מתוך ספר התורה.
* מן הדין מותר לסדר שֶׁקֶף פלסטיק, אשר יודפסו עליו הניקוד וטעמי המקרא לפי השורות שבספר התורה, ובשעת הקריאה יניחו את השקף על גבי הספר, אך אין לעשות כן.
* ככל 'דבר שבקדושה', קריאת התורה אינה מתקיימת אלא במעמד עשרה אנשים 'גדולים'. וניתן לקיים קריאת התורה אף עבור ששה אנשים שטרם שמעו את הקריאה, ובלבד שיהיו במקום עשרה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מדוע אסור לכרוע בכל ברכה בתפילת 'שמונה עשרה'?

ועלולים לבטל אף את הכריעות שתיקנו, ועל כן אסרו להוסיף על הכריעות בתחילת ברכה או בסופה. ויש אומרים שבכל ברכה שהיא - דהיינו אף שלא בתפילת העמידה - אסור לכרוע בתחילה או בסוף. ויש שנהגו שהעולה לתורה כורע בתחילת הברכה.
[שו"ע קיג, א, משנ"ב א-ב, וביה"ל ד"ה בסוף; בו"מ דרשו, 5-6]

חכמינו ז"ל תיקנו לכרוע בתפילת 'שמונה עשרה' בתחילת ברכת 'אבות' וברכת 'מודים', ובסופן. ולא תיקנו לכרוע בתחילת ובסוף כל ברכה, כיון שלא רצו להכביד על המתפללים. ואחר שתיקנו לכרוע במקומות הנ"ל, חששו חכמים שאם יתירו להוסיף על הכריעות, יבואו לומר שכל אדם רשאי לנהוג בענין זה כחפצו,

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי
הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666